

Közszolgálat és finanszírozás

Gálik Mihály egyetemi tanár

Átmenetben...

Műhelybeszélgetés a közszolgálati médiáról

Budapest, 2008. január 14

Alapvetések

- A finanszírozás átalakításában az elérendő célok és a teendők többé-kevésbé világosak
- A jogi szabályozási környezeten változtatni kell, erre még a mai kiélezett politikai viszonyok között is van reális lehetőség
- Az intézmények gazdálkodási szempontból költségközpontok (*cost center* közelítés)
- A változtatásoknak nincs „királyi út”-ja, de az igazodási pontok ismertek, azokkal számolva több elfogadható megoldás dolgozható ki

A közszolgálati szektor működésére vonatkozó normatív követelmények

- A kommunikációs jóléthez kapcsolódó, jogszabályokban és/vagy az alapító okiratban megjelenő célok (közszolgálati megbízatás)
- Közpénzek bevonása a működtetésbe, elszámolási kötelezettség
- Nem-nyereségérdekelt működési elv, a működés átláthatósága
- Társadalmi felügyelet
- Külső és belső autonómia

Az Uniós versenyszabályozás mint működési korlát és igazodási pont

- A versenytorzító állami támogatások tilalma [RSZ 87. cikk (1)]
- A tilalom alóli kivételek esetei
  - Általános gazdasági érdek szolgálata, ha az másként nem jut érvényre [RSZ 86. cikk (2)]
  - A kultúra és a kulturális örökség megóvása [RSZ 87. cikk (3) d]

Az Amszterdami Jegyzőkönyv mint a működés finanszírozásának kerete

- A tagállamok dönthetik el, miként finanszírozzák a közszolgálati műsorszolgáltatást
- A finanszírozásnak kifejezetten a közszolgálati megbízatáshoz kell kapcsolódnia
- Ezt konkrétan elő kell írni és/vagy meg kell határozni az érintett intézmények számára
- A közös érdekek nem sérülhetnek a választott tagállami megoldásokkal

A Bizottság a közszolgálati műsor- szolgáltatás állami támogatásáról

- A tagállamoknak a lehető legeggyértelműbben meg kell határozniuk
  - a közszolgálati megbízátság tartalmát
  - a megbízátságot teljesítő konkrét szervezeteket
- Az előfizetői díj (licence fee) fogalmilag állami támogatásnak minősül
- A folyósított állami támogatásoknak
  - arányban kell állniuk a konkrét feladattal
  - átláthatóaknak kell lenniük

Egy alapkérdés: intézmény vagy funkció szerinti szerveződés

- Intézmény (történelmi örökség)
- Funkció (a tartalmi sokszínűség és a nyitottság szolgálata)
- Az intézményi szervezet megőrizendő praktikus okokból, ám a funkciók szerint integráló szerep megvalósítása mellett (az intézmények kinyitása a közösségek, a civil szféra előtt)

Az intézményfinanszírozás hazai rendszerének konkrétumairól

- A közszolgálati megbízatás meghatározása az alapja a működési költségek megtervezésének
- A finanszírozás középtávú stabilitása normatív követelmény, a fő forrás az állami költségvetés, ezt csak kiegészítik az egyéb bevételek
- A lakossági közvetlen díjfizetést (készülék üzemben-tartási díj) nem szabad visszaállítani
- A közszolgálati intézmények kiemelése a reklámpiacról valós alternatíva

Az intézményi gazdálkodás rendszerének konkrétumairól

- Az intézmények költségközpontok, s ennek megfelelően a költséggazdálkodást a lehető legkomolyabban kell venni
- Az egyes műsorszámokhoz tartozó költségek azonosítása és a műsorszámokhoz való hozzárendelése a vezetés és a felügyelet gyakorlati igényei által követelt mértékben elvégezhető és egyben el is végzendő
- Az intézmények szakracionális gazdálkodását a menedzsment munkája értékelésének egyik fő szempontjaként kell kezelni

Egy filozofikus végkövetkeztetés

**Ha valamit meg akarunk
változtatni, a valamit meg kell
változtatni!**

Köszönöm a figyelmet!